

Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke
Az Európai Tanács 2022. október 20-i ülése

Kedves Kollégák!

Ismét itt találkozunk, mivel Európa polgárai – az emberek, akiket képviselni vagyunk itt – tőlünk várják a döntéseket és a vezetést.

Az emberek aggódnak. Az általunk régóta magától értetődőnek tartott életmód elleni orosz támadás tovagyűrűző hatásai azt jelentik, hogy népeink ma kevésbé érzik életüket stabilnak és biztonságosnak, kevésbé bíznak a jövőben.

Tőlünk várják az irányt, a kiutat, amely visszahozza azt a lelki békét, amelyet oly sokan elvesztettek. Határozott, egységes és arányos választ kell adnunk. A kis lépések helyett itt az ideje az óriási ugrásoknak. Ez az egyetlen előre vezető út, akár az emelkedő villamosenergia-árak, a szűkülő gázkészletek, a növekvő infláció – amely még nem érte el a csúcspontját –, akár a szuverén Ukrajna ellen jogellenesen indított, indokolatlan és brutális orosz invázióra adott válaszlépésekről van szó.

A világjárvány megmutatta, hogy sebezhetőek vagyunk, ha az egészségünkről van szó, az orosz invázió megmutatta, hogy sebezhetőek vagyunk, ha a biztonságról és a védelemről van szó. Felszínre kerültek energiapolitikánk gyenge pontjai, és azokat kihasználták. Népeségünk öregszik, a globális ellátási láncokra pedig nyomás nehezedik.

Egységünknek valósnak kell lennie, nem lehet a legkisebb közös nevező a mérce. Gyorsabban és mélyrehatóbban kell cselekednünk.

Ez igaz az energiára: még ha jobb helyzetben is vagyunk, mint néhány hónappal ezelőtt, még mindig sebezhetőek vagyunk a relatív gázhiány, a rugalmatlan kereslet és azon külső tényező miatt, hogy Oroszország a gázzállítást fegyverként használja. Annak felismerése, hogy Európa nem rendelkezik megfelelő ellátással, megfelelő tárolókapacitással, és nagy a kitétsége, pánikhoz vezetett a piacokon és az árak nagyon ingadozóvá váltak.

Ezek olyan hiányosságok, amelyekkel foglalkoznunk kell. Ha a jövőben rugalmasabbak akarunk lenni, nemcsak közös intézkedésekre, szolidaritásra van szükségünk a gázellátásban, hanem egy hiteles egységes energiapiac megteremtésére is.

A Bizottság számos sürgős javaslatot terjesztett elő: az extraprofit megadóztatása, a gázkereslet csökkentése és új referenciamutató kidolgozása a cseppfolyósított földgázra vonatkozóan. Az Európai Parlament üdvözölte ezeket az intézkedéseket, ám úgy látjuk, hogy ez túl kevés az európai vállalkozások számára, amelyeknek már most fenntarthatatlan költségekkel kell szembenézniük, és azoknak a családoknak, amelyek már nem tudják fizetni a számláikat.

Hosszabb távon kell gondolkodnunk. A jövő energiapiacára vonatkozóan hiteles jövőképre van szükségünk. Közös gázbeszerzési mechanizmusra van szükség. Ez az egyetlen módja annak, hogy közös megoldást találjunk, és ne egymással versengjünk a döntő pillanatban. Kivételes, átmeneti intézkedésként újra meg kell vizsgálnunk annak lehetőségét, hogy szétválassztjuk a gáz- és villamosenergia-árakat.

Az idők változnak, és új módszereket követelnek. Készen kell állnunk. Nem könnyű, mindannyiunknak meg kell birkóznunk a hazai nyomással és realitásokkal, de a saját utunkat járni nem lehet opció. A tét túl nagy. A valódi szolidaritás jegyében együtt kell működnünk. A Portugáliát, Spanyolországot és Franciaországot összekötő új zöldenergia-folyosóról szóló mai hírek jó példával szolgálnak arra, hogyan találhatunk közös megoldásokat.

A Parlament továbbra is készen áll arra, hogy kivegye részét a munkából – és ezt gyorsan megtehetjük, ahogyan azt az év elején a gáztárolással kapcsolatban is tettük, és ahogyan azt a REPowerEU esetében is tenni fogjuk. Tisztában vagyunk a kihívás mértékével. Mi készen állunk. Energiapiacunk hosszú távú felülvizsgálata érdekében a Parlament készen áll arra, hogy munkához lásson és eredményeket érjen el.

Az Európai Parlament partner és szövetséges. Ugyanazok a céljaink. Ugyanazokat a polgárokat szolgáljuk. Az Európai Parlament képviselői hazájukba is eljuttatják az üzenetet. El tudják magyarázni a polgároknak, hogy mit teszünk, és miért van erre szükség. Ez elengedhetetlen, ha meg akarjuk őrizni egységünket, és fel akarunk lépni az orosz narratíva és dezinformáció ellen, amelynek célja, hogy destabilizáljon és megosszon bennünket.

Halljuk a családok és a vállalkozások aggodalmait. A gyors és sürgős megoldások azonban nem jelentik azt, hogy megkerüljük rendes jogalkotási eljárásainkat. Az Európai Parlament az általa elfogadott javaslatokat európai demokratikus legitimitációval ruházza fel, ezért kell teljes mértékben részt vennie az előterjesztett új javaslatok kidolgozásában. Ez fontos az emberek számára.

A számláinkat kordában tudjuk tartani anélkül, hogy feladnánk hosszú távú éghajlati céljainkat, de csak akkor, ha közösen lépünk fel.

Az energiaárak emelkedése természetesen fokozza az inflációt, ezért a háztartások és a vállalkozások kevesebb rendelkezésre álló jövedelemmel számolhatnak. A bank- és a pénzügyi szektor lesznek a következő ágazatok, amelyek nyomás alá kerülnek, és a hitelkamatok emelkedése tükröződni fog a lakáspiacon. A kétszámjegyű infláció és a gyorsan emelkedő kamatlábak olyan láncreakciót idézhetnek elő, amely összeomlasztja az ingatlanok, a bérek értékét és a nemzeti költségvetéseket.

Gazdaságirányítási keretünknek és a NextGenerationEU eszköznek köszönhetően gazdaságunk a világjárványt követően gyorsan talpra állt. Most meg kell teremtenünk a megfelelő feltételeket a magánberuházások ösztönzéséhez, hogy az EU gazdasága ismét stabil növekedési pályára álljon.

A megoldások pénzbe kerülnek. A világjárvány során olyan adósságot halmoztunk fel, amelyet saját forrásainkból kell visszafizetnünk, és tudjuk, hogy ezek nem elegendőek. Az egyre több kifizetendő adósság és az egyre nagyobb hiányok miatt gazdaságainknak növekedniük kell. Az egyetlen kiutat a növekedés jelenti. És így visszajutunk az energiához: alacsonyabb árakra van szükségünk, hogy mindenhol elő tudjuk segíteni a szilárd gazdasági

növekedéshez való visszatérést. Ily módon képesek leszünk enyhíteni a jelenlegi válságok társadalmi-gazdasági következményeit, és a legkiszolgáltatottabbakra összpontosíthatunk.

Gazdaságunknak szüksége van erre a lendületre. Ez nemcsak a jólét, hanem a biztonság kérdése is.

Ez azt is jelenti, hogy újra meg kell vizsgálnunk az uniós költségvetést. Az új többéves pénzügyi keret már számos kihívással szembesült. Nem rendelkezik a válságokra való reagáláshoz vagy az új prioritások finanszírozásához szükséges erőforrásokkal és rugalmassággal. Át kell dolgoznunk, hogy a mai időkhöz igazítsuk. A költségvetésen kívüli megoldások vagy egy egyszerű felülvizsgálat nem lesz elegendő, ha olyan válaszokat akarunk adni, amelyeket az emberek elvárnak tőlünk.

Tudom, hogy nem szívesen nyitjuk meg újra ezt a témát. Ismerem a politikai realitásokat, de a többéves pénzügyi keretnek a beépített rugalmasság révén jövőbiztosnak kell lennie. A felső határokat szükség esetén meg kell emelni, hogy azok tükrözzék az új igényeket és prioritásokat.

Próbálunk pénzt találni az Ukrajnának nyújtandó humanitárius segélyre, a globális élelmiszerválság kezelésére, a természeti katasztrófák kezelésére, valamint az energia-, védelmi és stratégiai autonómiával kapcsolatos politikai törekvéseink finanszírozására. És ez még nem tartalmazza az ukrajnai újjáépítéshez szükséges százmilliárdokat.

És ahelyett, hogy az EU költségvetésében rendelkezésre álló korlátozott összeget ezekre a prioritásokra költenénk, kénytelenek vagyunk azokat a NextGenerationEU keretében fennálló adósság törlesztésére fordítani, mivel nem állapodtunk meg új saját forrásokról, és az emelkedő kamatlábak miatt sokkal több pénzt költünk, mint amennyit terveztünk. Ez 2023-ig további 450 millió eurót jelent. Ezt egyre nehezebb megmagyarázni.

Az adósságtörlesztés nem szabadon választható: az adósságot vissza kell fizetnünk. Ha a kamatlábak továbbra is magasak maradnak, a NextGenerationEU

számára felvett adósság visszafizetése megszünteti a válságkezelésre rendelkezésre álló összes költségvetési kapacitást, majd felemésztí az uniós programokra elkülönített forrásokat.

Mindezek mellett az Ukrajnának nyújtott segítségünket is fokozni kell. Az előttünk álló problémák összefüggnek egymással. Ezek ugyanannak a problémának a különböző aspektusai, amelyeket az orosz agresszió és expanziós elméletek táplálnak, és amelyeknek a történelemkönyvek utolsó lapjain van a helyük.

A városok és a polgári infrastruktúra ellen Ukrajna-szerte indított válogatás nélküli légicsapások hulláma megdöböntő. Határozott intézkedésekkel kell fellépünk ellene, például a következőkkel:

- a szankciók fokozása;
- több katonai támogatás, különösen légvédelmi rendszerek, tankok és nehézfegyverzet;
- fokozott erőfeszítések az Ukrajnában elkövetett háborús bűnökkel szembeni fellépés érdekében.

Mindez fontos, ha a béke felé akarunk haladni – és a béke felé kell haladnunk. De ennek valódi, fenntartható és tartós békének kell lennie. Az önök által vezetett országok közül túlságosan is soknak van tapasztalata a megszállásról – sokuknak közvetlenül is. Tanulnunk kell Európa fájdalmas történelméből, és meg kell értenünk, hogy kivel állunk szemben. Célunk a béke. Az igazi békéhez igazságot kell szolgáltatni. Létre kell hozni egy törvényszéket, amely kivizsgálja a háborús bűnöket, elítéli a felelősöket és jóvátételt nyújt.

Készen kell állnunk arra, hogy tovább menjünk. Tudom, hogy nem mindenki ért egyet a szankciókkal, de szükség van rájuk, működnek, és tovább kell szigorítani őket, többek között Lukasenko fehérorosz elnök ellen is.

Európa jövője attól függ, hogy képes-e gyorsan, bátran és egységesen alkalmazkodni. Mert fel kell ismernünk, hogy a széthúzás minden jelét kihasználják és felhasználják ellenünk.

Oroszország Ukrajna ellen, jogellenesen indított, indokolatlan és brutális inváziója nagyon világosan ráébresztett bennünket arra, hogy alkalmazkodnunk kell, és hogy a hibrid támadásokkal szemben a védelemnek és a biztonságunknak továbbra is kiemelt helyen kell szerepelnie a napirendünkön. Amikor a tél folyamán Oroszország elkerülhetetlenül növelni fogja a nyomást, el kell kezdenünk úgy gondolni Európára, mint egy közösségre, ahol további 43 millió ember számít ránk. Készen kell állnunk.

A valóság pedig az, hogy a védelmünk Ukrajnától és az országnak nyújtott segítségünktől függ: a légvédelmi rendszerektől, a tankoktól, a pénzügyi támogatástól, a politikai támogatástól.

Végezetül szeretném megemlíteni Moldovát, a legszegényebb európai államot, amelyet súlyosan érintettek az ukrainai orosz háború következményei gazdasági, humanitárius, energetikai vagy akár politikai szempontból. Moldovának szüksége van a figyelmünkre és a gyakorlati segítségnyújtásra.

Tudom, hogy Önök mennyi áldozatot hoztak: politikailag, pénzügyileg, katonailag. Tisztában vagyok vele, hogy nem könnyű még többet és még gyorsabb tempót kérni. De mikor volt szempont az, hogy könnyű legyen cselekedni? Egyszerűen cselekednünk kell. Ez elengedhetetlen, és rajtunk múlik, hogy megtegyük, és meggyőződésem, hogy együtt meg tudjuk csinálni.